

Prøve i Dansk 3

November-december 2009

Skriftlig del

Teksthæfte

Læseforståelse 2

Delprøve 2A: Mænd i kvindefag

Delprøve 2B: Lektier eller ej

Der er et teksthæfte og et opgavehæfte.
Læs først instruktionen i opgavehæftet.

- Hjælpemidler: ingen
- Tid: 65 minutter

Kvindefaget kræver sin mand

Mændenes praktiske tilgang til faget supplerer kvindernes mere følelsesmæssige sider godt, mener Lars Dorf Nielsen, som er sosu-assistent i Sønderjylland.

Af Louise Andreasen

“Hvis kvinder tager mandejob, fx som politibetjente, skaber det prestige. Hvorfor er det ikke sådan, når en mand vælger et kvindefag?”, funderer den 36-årige Lars Dorf Nielsen, der dog er godt tilfreds med sit arbejde som social- og sundhedsassistent.

Det var jobbet som pædagogmedhjælper i en vuggestue, der efter endt værnepligt og et halvt års ingeniørstudium gav Lars Dorf Nielsen interessen for en uddannelse i omsorg og pleje af andre mennesker. Siden 2000 har han arbejdet som social- og sundhedsassistent.

Kvindelige dyder

Gennem sine otte år i faget har han af og til haft konfrontationer med sine kolleger, når han ikke anerkendte de traditionelle kvindelige dyder som eksempelvis værdien af et nystrøget dynebetæk. Men så længe det sundhedsfaglige er i top, gør han i dag sit til, at ingen vaner skal overleve blot for traditionens skyld. “Nogle gange handler det om at tro på sine egne normer og stå fast på dem, selv om det kræver hår på brystet,” siger han. “Men også om at undersøge, om det er beboerens eller vores egne behov, vi forsøger at dække. Hvis en gammel mand ikke vil i bad, og der ikke er en sundhedsmæssig risiko forbundet med kun at give

ham ét bad om måneden, så er det da fint. Han skal i hvert fald ikke i bad, bare fordi jeg synes det,” forklarer han og understreger, at det ikke handler om at slippe nemt om ved arbejdet.

Kønsforskelle

Også når det gælder personalemøderne, har han lagt mærke til kønsforskellen. “Hvis det er sommer, og beboerne har svært ved at sove, fortæller de kvindelige ansatte små historier om det i kaffepausen, mens jeg fokuserer på, hvordan vi får købt et mørklægningsgardin,” siger Lars Dorf Nielsen, der mener, at mænd ofte har en mere praktisk tilgang til opgaverne.

“Selv om vi prøver at give den personlige pleje, bad osv. så værdigt som muligt, er det ikke en særlig rar situation for beboerne. Lad os få det overstået i stedet for at snakke samtidig. Så kan vi tage snakken over en kop kaffe bagefter i stedet,” foreslår han.

Særlige hensyn

Selv om han efterlyser flere mandlige kolleger, nyder han ofte godt af at være i mindretal, fordi kvinderne tager særlige hensyn til ham. “Kvinder tror ikke, mænd kan gøre flere ting på samme tid.

Foto: Lund & Mus arkiv.

Derfor giver de mig altid kun én opgave ad gangen. Men hvis jeg havde så svært ved at huske flere opgaver, kunne jeg jo bare skrive dem ned,” griner han.

Kilde: Jyllands-Posten, den 20. juni 2008.

Kvindefag giver gode mandejob

Traditionelle kvindefag som sygeplejerske og pædagog giver masser af muligheder for at udfolde sig som mand. Det viser en ny undersøgelse.

Af Michael Bræmer

Kvinder har i stort tal valgt at arbejde og uddanne sig inden for traditionelle mandefag, men det er meget svært at få mændene til at rette blikket den modsatte vej og interessere sig for traditionelle kvindefag.

Det er efter sociologen Kenn Warmings opfattelse dybt bekymrende. For kvindefag er omsorgsfag, og her kommer der til at mangle hænder i fremtiden – også rigtig mange mandlige hænder – hvis opgaverne skal løses forsvarligt, og vi vil opretholde det omsorgsniveau, vi kender i dag.

“Normalt glæder vi os jo over, at levealdren stiger. Men hvis vi ikke kan tage os af de ældre, er det måske ikke et værdigt og ordentligt liv, vi forlænger,” siger Kenn Warming.

Hvad får mænd til at vælge kvindefag?

Han er netop blevet færdig med en undersøgelse, hvor han satte sig for at finde ud af, hvad der har fået mandlige sygeplejersker og pædagoger til at se stort på alle normer og forventninger og gå ind i typiske kvindefag. For hvad det end er, der får dem til det, så kunne man måske sætte fokus på det og på den måde få en større del af deres kønsfæller til at følge trop. Samtidig ville han undersøge, om

mænd og kvinder udfylder deres roller forskelligt i kvindefagene.

Desværre er der ikke noget entydigt mønster i de forskellige mænds tilgang til kvindefagene og dermed heller ikke nogen enkel model for rekrutteringen til fagene, som kan kopieres. Der er dog flere eksempler på, at en mandlig rollemodel i familien eller vennekredsen har kunnet lokke mænd til fag, som tradition og forventninger ellers har budt dem at gå uden om. Det er ifølge Kenn Warming et godt tegn, for det betyder, at man kan forvente en selvforstærkende effekt nu, hvor der trods alt er lidt flere mænd, der vælger kvindefag, end der var tidligere.

Et positivt budskab fra Kenn Warming til mænd, der er gået ind i kvindefag, er, at de ikke skal være bange for at blive kvindagtiggjorte, men i høj grad kan tilføre fagene såkaldte maskuline værdier. Mændene beskriver funktioner i fagene, hvor de har udfoldet sig, og som de mener, de er særligt gode til. Det gælder for eksempel overblik, administrative funktioner, it og teknisk kunnen samt autoritet og evnen til at skære igennem. Plus – for pædagogernes vedkommende – fodbold på plænen og vilde fysiske lege.

Mændene fremhæver også den synlighed og respekt, de nyder både blandt kolleger og andre personer, som fagene bringer dem i kontakt med, og deres gode muligheder for forfremmelse. "Jeg er imidlertid meget opmærksom på, at jeg som mandlig interviewer sandsynligvis har fået mændene til at betone de maskuline værdier i deres arbejde," siger Kenn Warming. "Selvfølgelig betyder det ikke, at mændene ikke viser den omsorg og indføling, som fagene også gør krav på. Men pointen er, at arbejdet som fx sygeplejerske indeholder andre sider end det billede, mange har, af en omsorgsfuld kvinde, der aer patienten på kinden."

Fagforbund må på banen

Det budskab bør gå tydeligt ud til de opvoksende generationer, siger Kenn Warming, der vil have vejlederne i folkeskolen til at præsentere omsorgsfag som en reel valgmulighed også for drengene. Han finder det også vigtigt, at de forskellige kvindes fags fagforbund kommer aktivt på banen med en præsentation af deres fag, som appellerer til både mænd og kvinder. Som for eksempel fagforbundet FOA, Fag og Arbejde, der netop har udgivet en pjece om mænd i omsorgsfag. "Det nytter ikke at sige: "Vi varetager medlemmernes interesser, mens rekrutteringen til fagene må være et samfundsansvar." Hvis der mangler 1.200 sygeplejersker nu og måske 10.000 i løbet af 10 år, så er det jo i høj grad også i medlemmernes interesse, at deres forbund gør noget for at løse problemet med mangel på arbejdskraft. For ellers skal de arbejde hurtigere med risiko for at blive nedslidt."

Kvalifikationer går tabt

Den vigtigste grund til, at der ikke er flere mænd, der vælger kvindefag, er lønnen. Om der også er andre ting, der afskrækker mændene, vil Kenn Warming gerne have belyst. Han planlægger derfor en undersøgelse blandt de mænd, der har været i berøring med fagene, men er faldet fra igen. "For selv om man ser helt bort fra problemet med at skaffe hænder til fremtidens omsorgsarbejde, så ligger der alene ud fra et ligestillingssynspunkt en

stor udfordring i at få flere mænd ind i kvindefagene. Det gælder, uanset om man mener, at kvinder og mænd er forskellige, eller at de kan det samme. For er vi forskellige, udnytter vi i øjeblikket ikke de særlige kompetencer, der ligger hos den ene halvdel af befolkningen. Og kan vi det samme, har fagene i øjeblikket kun et halvt grundlag at rekruttere på. Der er altså intet at rafle om."

De senere års udvikling, hvor unge, ressourcestærke mænd er sprunget ud som omsorgsfulde fædre, har givet ham troen på, at mænd i fremtiden også vil udfolde deres blødere sider på arbejdsmarkedet. "Frisørfaget er jo beviset på, at et fag godt kan skifte køn som følge af kulturelle strømninger. For 50 år siden havde vi flest mandlige frisører, og kvinderne blev i vid udstrækning klippet derhjemme. Så kom kvinderne på arbejdsmarkedet og skulle klippes ude, og samtidig kom de langhårede mænd, der også ville klippes af kvinder. På den måde kom der hurtigt flest kvindelige frisører."

Kilde: Ugebrevet A4, den 19. februar 2007.

Lektier eller ej

Ingen har bevist, at lektier virker – så der er god grund til at kigge kritisk på hjemmearbejdet.

Af Thomas Klenow With

Lektier er en plage i dagligdagen for mange børn – og for mange voksne med. Skænderier om lektier er en hyppig (0) ..., at der opstår konflikter i de danske børnefamilier. Men det (1) ... ikke være sådan. For meget taler for, at man lige så godt kunne afskaffe lektierne. Det er (2) ... ikke bevist, at de tjener noget fornuftigt formål.

Det mener tidligere gymnasielærer Flemming B. Olsen, der er ved at afslutte et ph.d.-forskningsprojekt om lektier i gymnasiet. "Vi ved stort set ikke, om børnene får noget godt ud af lektierne. Men der er ikke meget, der tyder på det. (3) ... er det nemt at finde eksempler på, at de ikke hjælper," siger han.

Meget tyder på, at lektier gør mange børn skoletrætte, og (4) ... kan de få nogle børn til at stoppe i skolen. Dertil kommer, at der er (5) ..., at lektierne ikke virker. Flemming B. Olsen har i hvert fald haft svært ved at måle nogle entydige sammenhænge mellem karakterer og lektielæsning. De flittige lektielæsere klarer sig (6) ... ikke bedre end de dovne.

"Vi er altid gået ud fra, at lektier virker, men mine undersøgelser peger i retning af, at det ikke passer. Jeg kan ikke sige, at det er bevist, men jeg har nok resultater til at sige, at der er brug for, at skolerne diskuterer, hvad lektierne egentlig skal gøre godt for," siger Flemming B. Olsen.

Et argument for lektier er normalt, at de (7) ... disciplinen hos eleverne. De bliver vænnet til at tage ansvar ved at forberede sig på egen hånd. Men den argumentation accepterer Flemming B. Olsen ikke. Han mener, at mange unge i forvejen er utroligt disciplinerede, når det fx drejer sig om fritidsaktiviteter eller erhvervsarbejde.

Som forsker vil han imidlertid ikke (8) ..., at lektier kan bruges på en god måde. For eksempel har han interviewet elever, der har haft personlige succesoplevelser ved at være godt forberedte. Men det hører til undtagelserne.

Kilde: Søndagsavisen, uge 6, 2008.